

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

Nr. 4073/14 JUL 2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

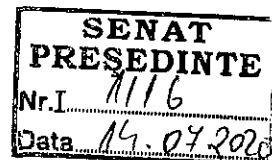
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.969A/2020

Domnului

ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

Vicepreședinte al Senatului

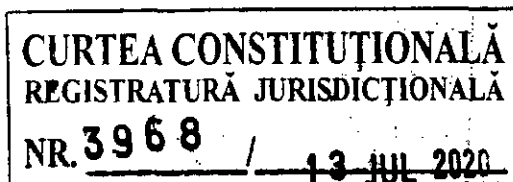
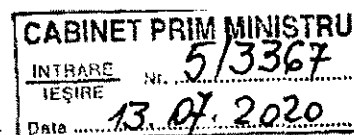
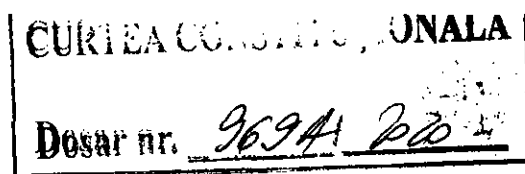
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind transmiterea unui teren aflat în administrarea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate CFR S.A., din domeniul public al statului în domeniul public al Municipiului București (PL-x 294/2020).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 4 septembrie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 30 septembrie 2020.

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

*Guvernul României
București
Prim-ministru*

**Domnului Președinte al Curții Constituționale a României
Prof. univ. dr. Valer Dorneanu**

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul României formulează prezenta sesizare în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate referitor la Legea privind transmiterea unui teren aflat în administrarea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate CFR S.A., din domeniul public al statului în domeniul public al Municipiului București (PL-x 294/2020).**

1.) Urmare promovării soluțiilor legislative preconizate poate fi afectată, în mod ireparabil, proprietatea publică a statului. În acest context statul, din patrimoniul căruia sunt transferate respectivele bunuri, suferă o semnificativă pierdere patrimonială, diminuându-se proprietate publică a acestuia garantată de **art.136 alin.(2) din Constituția României.**

Atragem atenția asupra necesității existenței cerinței de proporționalitate între mijloacele folosite de legiuitor ce au ca finalitate diminuarea proprietății publice a statului și scopul urmărit, context în care este necesară completarea Expunerii de motive cu mențiuni suplimentare în acest sens.

2.) Raportat la operațiunea de transfer al dreptului de proprietate este necesară clarificarea regimului juridic al bunului în cauză, în sensul dacă acesta face parte din proprietatea publică exclusivă a statului sau nu. Practic sunt două ipoteze de transfer al dreptului de proprietate:

a) - cazul bunurilor care au fost declarate, prin lege organică, ca fiind obiect exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale: acestea vor putea fi transferate din domeniul public al statului în cel al UAT-urilor (și invers) printr-o lege organică.

Avem în vedere **Decizia CCR nr.406/2016** în cuprinsul căreia Curtea a reținut că, *„potrivit art.136 alin.(3) teza finală din Legea fundamentală, raportat la art.860 alin.(3) teza întâi din Codul civil, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori al unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice. Totodată, potrivit art.136 alin.(2) din Constituție raportat la art.860 alin.(3) teza a doua din Codul civil, în celelalte cazuri, și anume atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrative sau invers se face în condițiile legii, respectiv în condițiile art.9 din Legea nr.213/1998 (...) și anume la cererea Consiliului județean (...) prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean (...)”*.

În acest sens, arătăm că art.136 alin.(3) din Constituție stipulează cu privire la bunurile care fac obiect exclusiv al proprietății publice, printre acestea regăsindu-se și *„alte bunuri stabilite de lege”*, utilizându-se astfel criteriul declarației legii. Potrivit acestor dispoziții constituționale *„Bogățiile de interes public ale subsolului, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de legea organică, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”*.

În plus, potrivit art.286 alin.(1) din cuprinsul Codului administrativ *„Domeniul public este alcătuit din bunurile prevăzute la art.136 alin.(3) din Constituție, din cele stabilite în anexele nr.2 - 4 și din orice alte bunuri care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public, și sunt dobândite de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale prin unul dintre modurile prevăzute de lege”*.

În același sens, potrivit Anexei nr.2 la OUG nr.57/2019 –**pct.10.-** *„infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă”* sunt menționate ca aparținând domeniului public al statului.

Conform prevederilor art.8 alin.(1) din OUG nr.12/1998^[1] *„Prin infrastructură feroviară se înțelege ansamblul elementelor necesare circulației și manevrei materialului rulant, clădirile stațiilor de cale ferată, cu facilitățile*

^[1] ... privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române

aferente, precum și celelalte clădiri și facilități destinate desfășurării transportului feroviar”.

Alineatul (2) prevede că, „Infrastructura feroviară cuprinde infrastructura feroviară proprietate publică a statului, denumită în continuare infrastructură feroviară publică, precum și cea aflată în proprietate privată, denumită în continuare infrastructură feroviară privată”, iar alineatul (3) arată că, „Infrastructura feroviară publică sau privată a statului cuprinde infrastructura care se poate conecta la infrastructura feroviară transeuropeană, precum și pe cea care nu poate fi conectată la aceasta, după cum urmează:

a) *infrastructura feroviară interoperabilă - parte a infrastructurii feroviare publice sau private a statului, aferentă traficului național și internațional, administrată în concordanță cu prevederile legislației privind liberul acces al operatorilor de transport feroviar și care se dezvoltă în conformitate cu normele tehnice de interoperabilitate adoptate pe plan european și preluate în legislația din România;*

b) *infrastructura feroviară neinteroperabilă - parte a infrastructurii feroviare publice sau private a statului, aferentă traficului local, conectată sau nu la infrastructura feroviară interoperabilă și care este administrată și se dezvoltă pe baza unor reglementări specifice interne.”*

Potrivit art.11 alin.(1) din OUG nr.12/1998 - **„Infrastructura feroviară publică se compune din:**

a) *liniile ferate de circulație, terenul aferent pe care sunt construite, precum și terenurile situate de o parte și de alta a axei căii ferate, care constituie zona de siguranță a infrastructurii feroviare;*

b) *podurile, tunelurile, viaductele și alte lucrări de artă, care au legătură cu liniile ferate deschise circulației publice, precum și terenurile aferente acestora;*

c) *lucrările geotehnice de protecție și de consolidare, plantațiile de protecție a liniilor ferate și terenurile aferente pe care sunt amplasate;*

d) *instalațiile fixe de siguranță și de conducere operativă a circulației feroviare;*

e) *traijele de rețea ale căii ferate și terenurile aferente acestora;*

f) *alte instalații și clădiri aferente infrastructurii feroviare.”*

Elementele concrete ale infrastructurii feroviare publice sunt prevăzute în Anexa 2 la HG nr.581/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române.

Astfel, în ipoteza în care bunul ce face obiectul transferului propus este de interes public național și se regăsește în Anexa nr.2 la OUG 57/2019 transferul acestuia din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale poate opera numai prin lege.

b) - cazul celorlalte bunuri care aparțin domeniului public care nu sunt declarate prin lege de interes național: acestea vor putea fi transferate din domeniul public al statului în cel al UAT-urilor (și invers) în condițiile art.292 alin.(1) din cuprinsul Codului administrativ potrivit căruia „*Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de autoritățile prevăzute la art.287 lit.a), care au în administrare bunul respectiv, dacă prin lege nu se dispune altfel*”.

Curtea Constituțională a reținut prin **Decizia nr.384/2019** „că regimul palatelor administrative (bunul cu privire la care se intenționează trecerea fiind Palatul administrativ cu sediul în municipiul Bacău) este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr.706/1994 privind trecerea palatelor administrative din municipiile reședințe de județe în administrarea instituțiilor prefectului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.314 din 11 noiembrie 1994, potrivit căreia palatele administrative din municipiile reședințe de județe, care au funcționat ca sedii ale fostului partid comunist, trecute în proprietatea statului în temeiul Decretului-lege nr.30/1990 și al Hotărârii Guvernului nr.115/1990, sunt bunuri proprietate publică de interes național. Potrivit art.2 din această hotărâre, palatele administrative, având datele de identificare prevăzute în anexă (bunul se află la poziția 4), trec în administrarea instituțiilor prefectului. Destinația palatelor administrative este aceea de sedii ale instituțiilor publice de interes național și județean, respectiv pentru instituțiile prefectului, consilii județene, servicii publice deconcentrate ale ministerelor, camere de conturi, birouri parlamentare, consilii locale ale municipiilor reședință de județ și, în limita spațiului disponibil, pentru autorități publice autonome, confederații, federații sindicale și redacții ale ziarelor, cu respectarea normelor legale. În aceste condiții, având în vedere că bunul supus transferului nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, acesta ar fi trebuit trecut din proprietatea publică a statului în aceea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului Județean Bacău, potrivit art.9 alin.(1) din Legea nr.213/1998 în vigoare.”

Practic, transferul bunurilor este posibil prin Hotărâre a Guvernului în condițiile art.292 alin.(1) din Codul administrativ, doar în măsura în care bunul vizat nu este declarat prin lege de interes național și își pierde interesul public național. Or, în această situație, promovarea demersului legislativ poate crea premisele încălcării *principiului separației puterilor în stat* garantat de **art.1 alin.(4) din Constituția României**.

Prin urmare, este necesară o clarificare cu privire la regimul juridic al bunului respectiv în vederea aplicării uneia dintre soluțiile de mai sus.

3.) În lipsa unei documentații justificative care să susțină operațiunile juridice preconizate prin demersul legislativ, în speță fiind vorba de hotărârea autorității publice locale în vederea garantării *principiului autonomiei locale* consacrat de **art.120 din Constituție**, de Extrasul de Carte Funciară necesar pentru actele translativ de proprietate conform art.46 alin.(2) lit.i) din Legea nr.7/1996, soluțiile legislative preconizate pot crea premisele încălcării *principiului respectării Constituției și a supremației legii* garantat de **art.1 alin.(5) din Constituție**.

Față de motivele mai sus prezentate, vă rugăm să admiteți sesizarea de neconstituționalitate.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN